

de quo hęc est sermo, non est opus ad extra, ut est unio: sed est exercitium libertatis ad intra, adeoque non indiget modo, præsertim, cum modus recipi nequeat in DEO. Neque debet mysterium libertatis Divinæ huc transferri, si aliter res possit explicari. Adde, decreta DEI, seu volitiones ejus, esse ab æterno: unionem autem esse effectum DEI in tempore: ergo, licet volitiones sint identificatæ, non sequitur, etiam debere esse identificatam unionem: imò cum hæc in tempore inceperit, identificata esse non potuit. Ad confirm. neg. ant. ex n. 184.

197. Ob. 3. contra 2. conclus. Modus est ens imperfectissimus: sed unio hypostatica non est ens imperfectissimus: ergo non est modus. prob. mi. unio hæc vocatur passim à SS. Patribus admirabilis, incomprehensibilis, superans omnia dona creata, & gratias, etiam visionem beatificam: ergo. Resp. dist. ma. modus est ens imperfectissimus sub aliqua ratione. om. ma. sub omni ratione. neg. ma. & dist. sic mi. neg. consq. ad prob. conc. ant. & sub priori distinctione om. vel neg. consq. Modus præcisè sub ratione modi, est imperfectior entibus absolutis: sed quia potest habere prædicata alia nobilissima sibi identificata, potest compensari defectus in una ratione per excessum in alijs rationibus, vel perfectionibus.

Sic accidens sub ratione accidentis est imperfectius substantiâ: attamen visio beatifica, licet sit accidens, est ex alijs rationibus perfectior aliquâ substantiâ, præsertim purè materialis: & pariter unio hypostatica est longè perfectior, quàm aliqua substantia, & aliqua accidentia absoluta; quia est maxima conjunctio cum DEO, quæ perfectio longè excedit alia dona creata, quæ remotius, vel minus cum DEO conjungunt. Adde Gormaz de incarnat. n. 549. modum debere quidem esse imperfectiorem, quàm sit unum ex extremis suis, non tamen necessariò debere esse imperfectiorem quocunque extremo: sicut, licet minister sit inferior suo domino, non tamen necessariò est inferior omni domino; primus enim minister regis excedit multos dominos privatarum familiarum.

198. Ob. 4. contra 3. conclus. Illud, quòd supervenit entibus jam completis, est accidens, & non substantia: atqui unio hypostatica ita supervenit: ergo est accidens, adeoque non est modus substantialis. Resp. certum esse ex dictis n. 188. quòd hæc unio sit substantialis; unde, si Patres aliquando dicunt, Verbum unum esse humanitati per accidens, tantum dicere volunt, Verbum non necessariò debuisse uniri: sicut scilicet per accidens etiam datur homo. in forma dist. ant. quòd supervenit entibus jam completis, & simul est aliquid ordinis naturalis: vel supervenit jam ita completis, ut sub ea ratione non sint ulterius neque supernaturaliter complebilia, illud est accidens conc. ma. fecus. neg. ma. & dist. sic mi. neg. consq. vide n. 171.

199. Ob. 5. contra 4. conclus. SS. Patres communiter docent, humanitatem Christi non antè extitisse, quàm fuerit unita Verbo: id quod etiam habetur in epistola Sophronij, Patriarchæ Hierosolymitani, approbata à Synodo Oecumenica VI. Constantinopoli habita. *actio 11.* ubi de corpore, & anima Christi Domini dicitur: *Non ante verissimum ipsius Verbi conventum in seipis unquam extiterunt, vel cujuspiam secundum nos alterius hominis penitus extiterunt: sed cum Verbi ipsius naturali conventu subsistentiam habitura concurrerunt, & nec quantum in ictu oculi, hæc, quam illam priorem habentia; ergo ipsa unio Verbi cum humanitate univit etiam partes humanitatis inter se.* Confirm. Si hoc non dicitur, B. Virgo non erit mater DEI: sed hoc dicere esset Nestorianum: ergo.

Resp. dist. ant. Patres dicunt, humanitatem Christi non antè extitisse, seu non fuisse prius tempore. conc. ant. non fuisse prius naturâ. neg. ant. & consq. Imò, cum SS. Patres doceant, atque etiam de fide sit (ut rectè ait Suarez tom. 1. in 3. p. disp. 15. sec. 4. §. Dicendum veyò) Verbum esse unum cum carni animatæ anima rationali, adeoque caro animata pro priori naturæ supponatur ad unionem hypostaticam, animatio autem involvat unionem animæ, & corporis, etiam hæc pro priori supponitur. Ad confirm. neg. ma. de hac re vide n. 181. & n. 194.

200. Ob. 6. contra 5. conclus. Nulla alia substantia est supernaturalis: ergo nec unio hypostatica. Confirm. 1. Si unio esset supernaturalis, esset radix, seu principium habituum, & operationum supernaturalium: hoc non videretur posse admitti: ergo, prob. mi. tale principium esset natura: ergo darentur in Christo tres naturæ. Confirm. 2. Totum substantiale est ens per se intentum à natura: sed totum, involvens partem supernaturalem, non potest esse ens per se intentum à natura: ergo non potest esse substantiale: ergo unio, quæ est substantialis, non potest esse supernaturalis. Resp. neg. cons. Licet nulla alia substantia sit supernaturalis, potest tamen unio hypostatica esse substantia supernaturalis: quia pro hac pugnant speciales rationes, allatæ partim n. 188. partim n. 190. Licet autem impossibilis sit substantia ut quod supernaturalis, non tamen est impossibilis substantia ut quo supernaturalis, qualis duntaxat est unio hypostatica. Rationem disparitatis inter substantias istas quoad hoc prædicatum dat Pallavicinus l. de gratia c. 3. n. 53. ubi ait, quòd omnis substantia non modalis, seu ut quod, sit natura: atqui non potest dari natura supra omnem naturam: ergo non potest dari substantia ut quod supernaturalis: contra modus non est natura: adeoque hic, est sit substantialis, potest tamen esse supernaturalis.

Ad 1. confirm. om. ma. neg. mi. ad prob. neg. ant. non est propriè natura; quia hæc non datur respectu actuum supernaturalium:

Quid & qualis sit Unio Hypostatica.

ralium: si autem velis aliquo modo dicere, unionem esse quasi naturam, sicut gratia sanctificans in puris hominibus dicitur quasi natura, exigens habitus supernos, non video, quid mali dicas; nec enim vel à longè sequitur, in Christo dari tres naturas, in sensu proprio, & Patribus usitato, dictas. Olim disputatum fuit inter Theologos, an non Christus dici posset, constare tribus naturis, divinitate, anima, & corpore. Sed melius omittitur hic modus loquendi ob periculum, ne in Christo videantur prædicari tres nature completæ, quæ non dantur: videri tamen potest Suarez tom. 1. in 3. p. disp. 15. sec. 4. §. Ex dictis.

Ad 2. confirm. dist. mi. totum, involvens partem supernaturalem, non potest esse intentum à natura, ob defectum perfectionis, ob quem non est intentum totum per accidens. neg. mi. ob excessum perfectionis, superantis vires naturæ. conc. mi. & neg. consq. Fortè etiam dici posset, quòd totum, involvens partem supernaturalem, non quidem exigitur, sed tamen aliquo modo, saltem conditionatè, intendatur, scilicet ex hypotheti, quòd ponatur à DEO: certè est amabile gratiâ sui. Quando autem Patres unionem hypostaticam vocant naturalem, non accipiunt hanc terminationem, prout opponitur supernaturali, sed prout opponitur naturali: & tantum volunt, dicere, eam esse unionem physicam. vide Cardinalem de Lugo de incarnat. disp. 11. sec. 4. n. 45.

201. Ob. 7. contra 6. conclus. Juxta SS. Patres: *Quod Verbum semel assumpsit, nunquam dimisit*: ergo in triduo mortis non perit unio hypostatica: imò nec unio naturalis inter animam, & corpus, si hæc aliquid est præter extrema: atqui debuisset perire unio inter corpus, & animam, item unio illa hypostatica partialis, quæ necessebat unionem animæ, & corporis Verbo, si unio esset modus divisibilis: ergo. Resp. dist. ant. quòd Verbum semel assumpsit tanquam partem essentialem, & ut quod humanitatis, nunquam dimisit. conc. ant. quòd assumpsit quomodocunque. neg. ant. & consq.

Certè ex corpore Christi Domini exprirant, ut in alijs hominibus, particule, quæ fuere prius unite. Rursus, ut tenent Suarez, Vasquez, Gormaz de incarnat. n. 693. & alij, dimissa sunt à Verbo etiam aliquæ guttule sanguinis, quæ manserunt in sindone, clavis, spinis &c. ergo etiam potuit dimitti hæc unio, quæ in Christi morte destructa fuit. An autem eadem in individuo postea sit reproducta, decidere non aulam. vide etiam Gormaz de incarnat. n. 706.

202. Ob. 8. contra 7. conclus. Verbum Divinum habet specialem terminationem passivam ad humanitatem; nam ipsum solum est incarnatum: ergo etiam potest habere specialem terminationem activam, seu influxum: ergo in hoc potest stare unio hypostatica. Resp. neg. consq. Terminare passivè est dari in unione hypostatica specialem exigentiam ad Filium, ut distinctum à Patre: terminare activè est producere. Ter-

minationes passivæ in Divinis non sunt communes; quia possunt convenire ratione prædicati relativi, uti convenit Filio prædicatum incarnati ratione Filiationis. At terminationes activæ ad extra, seu productiones ad extra, sunt communes; quia conveniunt ratione omnipotentia, quæ est communis tribus.

Unde dici non potest, quòd Filius, præter omnibus communem productionem ad extra, habeat aliquam specialem; quia non potest dari actio, quæ non procedat ab omnipotentia; alias ista non esset omnipotens: dein operaretur una Persona ad extra aliter, ac altera, adeoque dissimiliter; cum tamen dicitur Joann. 5. v. 19. *Quæcumque enim ille Pater fecerit, hæc & Filius similiter facit.* Non autem dicas, quòd, si tota SS. Trinitas produxerit eam unionem, etiam tota fuerit unita; nam uniri non est producere unionem, sed specialiter eam passivè terminare.

QUÆSTIO III.

De Termino Assumente, & Assumptibili.

ARTICULUS I.

Quenam Persona Divina, & quomodo sit incarnata.

203. Dico 1. Sola secunda Persona ex SS. Trinitate est incarnata. ita fides Catholica.

Prob. 1. In Sacris Scripturis de solo Verbo dicitur Joann. 1. v. 14. *Et Verbum caro factum est.* & Joann. 3. v. 16. *Sic enim DEUS dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* item ad Galat. 4. v. 4. *Misit DEUS Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret.* iterum solus Filius dicitur, in Scripturis, & in symbolo Apostolorum, simpliciter natus, & in terris conversatus, bibisse, manducasse, mortuus esse: ergo solus ipse est incarnatus. Nec dicas, ista de alijs Personis tantum taceri, non negari; nam contra est (& hæc fit simul 2. probatio) Quando de una Persona aliquid dicitur, & dubium oriri potest, an id conveniat ei soli, debemus stare explicatione Conciliorum, & Patrum: atqui Concilia, & Patres, ubique docent, solum Filium esse incarnatum: ergo.

204. Minor probatur adducendo textus SS. Patrum, & Conciliorum. S. Augustinus serm. 3. de tempore. ait: *Suscipit, inquam, Filius carnem in proprietate: sed tamen, & Pater, & Spiritus Sanctus non desunt majestatis.* In Divinitate equalitas, in carne sola Filij proprietates: non autem ab eo Patris, aut Spiritus S. recessit aliquando Divinitas. Cum ergo una sit Deitas, una sit Divinitas, implevit quidem carnem Christi, & Pater, & Spiritus S. sed majestate, non susceptione.

Pariter in Synodo Oecumenica V. Constantinopoli celebrata can. 10. dicitur *Si quis non constetur, Dominum nostrum Jesum Christum, qui crucifixus est carne,*

DEUM esse verum, & Dominum gloria, & unum de Sancta Trinitate, talis anathema sit: ergo est unus incarnatus, & non tres. Rursus in Synodo Oecumenica VI. quæ est etiam Constantinopoli habita, actione 8. longè post medium. & propriè ad finem, refertur textus S. Dionysii Episcopi Atheniensis, & Martyris: *Integrè, verèque humanatum est Verbum, & additur, quòd idem Verbum, & operari, & pati voluerit, quæ ei congruebant: ac subiungitur: His namque Pater, & Spiritus, nulla ratione communi-ant, nisi quis dixerit, secundum benignissimam misericordem voluntatem.*

Clarissimè autem id docet Concilium Toletanum XI. (quod, ut iam dictum n. 193. Innocentius Papa in epistola ad Petrum Compostellanum vocat *Authenticum*) ita enim habet in professione fidei post medium: *De his tribus Personis solam Filii Personam pro liberatione humani generis hominem verum sine peccato, de sancta, & immaculata Virgine, credimus assumpsisse. & post aliqua interjecta rursus ita loquitur: Incarnationem quoque huius Filii DEI tota Trinitas operata esse credenda est; quia inseparabilia sunt opera Trinitatis. Solus tamen Filius formam servi accepit, in singularitate persone, non in unitate Divina nature, in id, quod proprium est Filii, non quod commune Trinitati. & iterum paulo inferius. Nec Spiritus S. nec DEUS Pater, sed sola Filii Persona suscepit carnem. vide plura apud Suarez tom. 1. in 3. p. disp. 12. sec. 1. & 2.*

205. Dico 2. Verbum Divinum unum est immediatè humanitati secundum Personalitatem propriam, non autem secundum naturam communem. ita S. Thomas 3. p. q. 3. a. 2. in corp. Suarez, Vasquez, Gormaz, de incarnat. n. 708. & 709. & hoc teste communis Theologorum. Probatur. Si Verbum esset unum immediatè etiam secundum naturam, tunc esset unum, non tantum secundum id, quod est proprium Filii, sed etiam secundum id, quod est commune Trinitati: atqui hoc est contra Patres, & Concilia modò adducta: ergo. Confirm. 1. Hac ratione omnes tres Personæ essent incarnatæ: hoc est contra fidem: ergo. prob. ma. quod convenit naturæ communi ratione sui, convenit culque extribus Personis, e. g. esse omnipotentem, omnisciam &c. ergo etiam deberet convenire esse incarnatam.

Confirm. 2. Quamvis diceretur in hypothesi adversariorum, Verbum ex duplici capite, scilicet tam ratione personalitatis, quam ratione naturæ, unum, magis esse incarnatum, quam Pater, & Spiritus S. tamen etiam isti ratione naturæ communis essent verè incarnati: atqui hoc est contra fidem: & ut testatur S. Anselmus l. de incarnatione Verbi c. 1. damnatum est in Concilio quodam Rhenensi: quin est hæresis Theopaschitarum & Patristianorum, vel Petri Cnaphæi, Episcopi Antiocheni, de qua heresi S. Joan. Damascenus l. 3. de orthodoxa fide c. 10. ergo.

Ma. videtur innegabilis; nam, sicut si Verbum, præter communem influxum omnipotentiæ, insuper haberet influxum notionalem in aliquam creaturam, posset quidem dici, magis eam produxisse, quam Pater, & Spiritus S. tamen etiam isti verè eam creaturam produxissent: item, sicut si Verbum, præter communem noticiam omniscientiæ, haberet notionalem scientiam de aliquo objecto, & sic magis id sciret, tamen etiam Pater, & Spiritus S. illud scirent: ita in nostro casu, licet Verbum esset magis incarnatum, tamen etiam Pater, & Spiritus S. essent incarnati: quia revera ratione naturæ essent uniri carni. Ex his autem collige, quòd, quando dicuntur in Christo esse unice duæ nature, tantum significetur, eas esse unitas mediatè, quatenus scilicet personalitas, immediatè unita humanitati, trahit secum ratione identitatis naturam Divinam: & sic etiam intelligitur Deitas mediatè incarnata.

206. Si hic ulterius queratur, quare potius Filius Divinus sit incarnatus, quam alia Persona, reponendum est; quia sic placuit SS. Trinitati in secreto Concilio suo. Congruentiæ tamen aliqua afferuntur ab Eximio tom. 1. in 3. p. disp. 12. sec. 1. Ex his prima est, ut, quantum fieri potest, idiomata sint similia, atque idem, qui ab æterno est Filius DEI, etiam sit filius hominis in tempore, & nomen filii non communicetur Patri, & Spiritui S. ita S. Anselmus l. de incarnat. c. 4. post medium dicens: *Si Spiritus Sanctus incarnatus esset, sicut Filius est incarnatus, esset Spiritus sanctus filius hominis. Essent igitur duo Filii in Trinitate DEI, scilicet Filius DEI, & Filius hominis; unde quadam nasceretur dubietatis consulto.*

Secunda; quia, cum Verbum sit sapientia, per quam omnia facta sunt, decuit, etiam per idem omnia instaurari, ut ad Ephef. 1. v. 10. loquitur S. Paulus. Tertia, ut naturalis Filius DEI honoraret adoptivos, sibi que faceret similes. Quarta, ex S. Bernardo sermone 1. de adventu Domini. ne Pater, qui Luciferum, affectantem æqualitatem cum DEO, quæ est propria Filij, de celo deiecit, & sic propter Filium Angelos perdidit, etiam hominem, affectantem scientiam similem DEO, quæ quoque est propria Filij, propter eundem Filium perderet: sed ut potius vicissim à Filio homo Patri servaretur. Quinta ex S. Augustino (vel quisquis est auctor *Questionum veteris, & novi testamenti*) q. 113. ut, quia demon primatum Filij DEI appetierat, per hunc plium debellaretur. Sexta, ut Filius, qui est Persona media, inter Patrem, & Spiritum S. esset etiam mediator inter DEUM, & hominem. vide Gormaz de incarnat. n. 205.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

207. B. I. contra 1. conclusio- nem. Impossibile est, quòd una Persona sine alia pro- queat

Quenam Persona Divina, & quomodo sit incarnata.

ducat unionem: ergo etiam est impossibile, ut una sine alia eam terminet, seu incarnetur. Confirm. 1. Non potest una Persona sine altera terminare visionem beatificam: ergo neque potest terminare unionem. Confirm. 2. Christus ait *Joan. 10. v. 30. Ego, & Pater, unum sumus*: ergo, si est incarnatus Filius, etiam Pater est incarnatus. Resp. neg. conf. vide dicta n. 202. Ad 1. confirm. Resp. 1. neg. ant. cum pluribus Theologis, de qua re vide tract. de DEO n. 202. Resp. 2. om. ant. neg. conf. Si antecedens admitti deberet ut verum, ideo admittendum esset; quia in ordine ad scientiam sape contingit, ut ex duobus unum sine altero cognosci non possit, etiam non sint unita: sic non potest cognosci cognitio, vel scientia, quin simul cognoscatur objectum, per illam cognitionem scitum, vel cognitum, quamvis ei non uniat; relatio enim, quam habet scientia ad objectum, exigit, ut etiam cognoscatur objectum: nihil tale occurrit, in unione.

Ad 2. confirm. neg. conseq. licet enim Pater, & Filius sint unum quoad essentiam, vel naturam, non tamen sunt unum quoad Personam, quæ immediatè unitur. Dicuntur tamen Personæ non unitæ, scilicet Pater, & Spiritus S. esse in humanitate Christi, quasi per *circuminsessionem*, quatenus, licet DEUS non esset immentus, tamen Pater, & Spiritus S. ibi existeret, ubi humanitas unita Verbo existit: scilicet, istæ duæ SS. Personæ, cum in alijs creaturis sint ex solo titulo immentitatis, in humanitate Christi sunt ex duplici titulo, nempe immentitatis, & unionis hypostatice, mediatè terminatæ ad naturam Divinam. vide Gormaz de incarnat. n. 725.

208. Ob. 2. contra 2. conclus. Potest dici, quòd indivisibiliter immediatè uniatur humanitati complexum, ex personalitate Filij, & natura Divina: ergo non sola personalitas Filij immediatè unitur. prob. antec. sic jam verificatur, Filium uniri in eo, quod est proprium, & non in eo, quod est commune: ergo. prob. ant. hoc complexum, indivisibiliter sumptum, non est commune, ut est per se clarum: ergo. Resp. neg. ant. ad prob. iterum neg. ant. ad hujus prob. dist. ant. hoc complexum, adæquatè sumptum, non est commune. conc. ant. inadæquatè sumptum. neg. ant. & conseq. SS. Patres, & doctores, utique sciunt, Filium DEI esse complexum ex communi, & singulari: & tamen in eo distinguunt commune, & proprium: atque de communi dicunt, id non uniri immediatè: de singulari verò, uniri immediatè: ergo, quando dicunt, immediatè uniri, quod est singulare, intelligunt, quod est adæquatè singulare, quale non est dictum complexum. Expendantur textus, præsertim ex Concilio Toletano XI. citati n. 204. & facile apparebit veritas responsionis.

209. Ob. 3. Personalitas Divina, præscindendo à natura identificata, non est ens, aut perfectio: ergo non potuit præcisè ra-

tione sui uniri. Confirm. Magis est unita natura Divina, quam personalitas Patris: atqui hæc est unita mediatè: ergo illa immediatè. Resp. neg. conseq. licet enim personalitas, præscindendo à natura, non sit ens, aut res, est tamen realis. Sed de hac objectionem vide tract. de DEO n. 223. nam non vacat hic repetere, quæ ibi jam dicta sunt, cum præsertim opus esset longiori quæstionis huius explanatione, quam potes habere eodem tract. a. n. 210. & seq.

Ad confirm. conc. ma. dist. mi. personalitas Patris est unita unionem mediata, quæ sit substantialis secundum hypostasin. neg. mi. unionem tantum aliqua latè dicta circuminsessionis, & longè remotiori, quam, quæ unita est natura. conc. mi. & neg. conseq. Natura Divina, utpote realiter identificata hypostasi Verbi, immediatè unitæ, unitur mediatè substantialiter secundum eandem hypostasin sibi identificatam: at verò Personæ Patris, & Spiritus S. quæ realiter distinctæ sunt ab hypostasi Filij, non uniantur secundum hypostasin: & hinc nec dici possunt unitæ humanitati, nec incarnatæ: quæ tamen denominationes competunt naturæ Divinæ.

210. Ob. 4. Si Persona Filij est immediatè unita, natura autem identificata non est immediatè unita, tunc verificatur contradictoria, & datur distinctio virtualis, ratione hujus prædicati, inter naturam, & Personam: hoc non potest dici: ergo. prob. mi. ex hoc sequitur, quòd natura neque possit dici mediatè unita: hoc est falsum: ergo. prob. ma. quia datur virtualis distinctio inter Personam, & naturam, ratione prædicati producti, vel productæ; eoqueod Filius sit productus, natura autem non sit producta, sequitur, quòd natura neque possit dici mediatè producta: ergo in nostro casu neque poterit dici mediatè unita. Resp. neg. mi. ad prob. neg. ma. ad hujus probat. neg. conseq.

211. Disparitas est inter hæc prædicata, seu has denominationes, esse productum, & esse unum: prioris denominationis, nempe producti, vel productæ, natura capax esse non potest: non præcisè ideo; quia datur aliqua distinctio virtualis inter Personam Filij, & naturam, sed, quia id, quod est, sive mediatè, sive immediatè productum, debet esse distinctum à producente (nam filius debet esse distinctus à patre, & nepos ab avo: & oppositio producentis, & producti infert distinctiorem realem; ex hac enim ipsa infertur distinctio realis inter Personas Divinas) natura autem in Divinis non potest esse realiter distincta à producente; aliàs non posset esse identificata cum Patre: ergo non potest dici, etiam tantum mediatè producta.

Econtra, quod est unum in Divinis, non debet esse realiter distinctum à non unito; cum neque id, quod est identificatum, debeat esse realiter distinctum à non identificato; aliàs natura Divina, quæ est identificata Filio, deberet esse realiter distincta à Patre, qui

non est Filio identificatus: ergo prædicatum uniti, vel unitæ, non opponitur alijs prædicatis naturæ, vel ejus identificabilitati cum tribus: adeoque natura est capax hujus denominationis, & consequenter, licet non possit dici immediatè unita; quia unio immediatè non ad ipsam, sed ad personalitatem terminatur, potest tamen dici mediatè unita, sive, ut SS. Patres loquuntur, *unita secundum hypostasin*.

212. Ob. 4. In Concilio Lateranensi sub Martino I. *consultat. 5. can. 6.* ita habetur: *Si quis secundum SS. Patres non conficitur, proprie, & secundum veritatem, ex duabus, & in duabus naturis, substantia-liter unitis, inconfuse, & indivise, unum eundemque esse Dominum, & DEUM FESUM Christum, condemnatus sit: ergo unio hypostatica terminatur immediatè, non tantum ad personalitatem, sed etiam ad naturam Divinam.*

Confirm. 1. In Concilio Rhemensi, celebrato sub Calixto II. *an. 1119. ut habet Binius tom. 3. Concil. part. 2.* ita habetur: *Credimus, ipsam Divinitatem, sive substantiam Divinam, sive naturam Divinam dicat, incarnatam esse, sed in Filio: qua definitione Concilium intendit, damnare errorem Gilberti Porretani, qui, ut ibidem habetur, dixit, quod Divina natura non sit incarnata: ergo ipsa etiam natura ratione sui est incarnata, seu unita, vide Gormaz de incarnat. n. 731.* Confirm. 2. Tridentinum *sess. 13. c. 3.* docet, in Eucharistia adesse Divinitatem... propter admirabilem illam ejus cum corpore, & anima hypostaticam unionem: ergo Divinitas, seu natura, ratione sui est unita.

Resp. neg. conf. Totum hoc verificatur, si dicatur, esse immediatè unitam substantiam, quæ per identitatem assert naturam; nam, si hoc dicatur, jam intelligitur etiam natura unita secundum substantiam; cum enim natura, ut patet ex n. 211. sit capax hujus denominationis, rectè ipsi tribuitur. Ad 1. confirm. iterum neg. conf. ratio patet ex dictis. Addo, quod coiplo, quod vera sit hæc propositio: *Divina natura est incarnata in Filio: fallà sit ejus opposita à Gilberto prolata.* Adverte autem, à Concilio addi, *in Filio* (quod idem est, ac *secundum substantiam*) adeoque ab eo adstrui tantum unionem naturæ, in nostro sensu mediatam. Ad 2. confirm. neg. conf. Ut in Eucharistia ponatur etiam Divinitas, sufficit, si hæc uniat mediata: quod idem etiam sufficit, ut dicatur humanitas esse unita Deitati, & ab hac delibuta, sicut loquuntur quidam ex SS. Patribus.

213. Ob. 5. S. Paulus ad *Coloss. 2. v. 9.* dicit: *In ipso Christo inhabitat omnis plenitudo Divinitatis corporaliter: ergo Divinitas est immediatè, ratione sui unita.* Confirm. S. Augustinus in *enchiridio c. 34.* sic ait: *Ita quippe Verbum caro factum est, à Divinitate carne suscepta, & Theodorus ex cænobio Raithau presbyter Antiochenus in commentat. preparatoria, que habetur*

*tom. 1. Biblioth. PP. edit. Paris. in exposit. definitionis fidei sic habet: Sane finitio hæc duas profitens naturas, signat alterius quidem generis, alterius item essentia naturas in unum convenisse, assumente Divinitate, assumpta verò humanitate. & S. Bernardus *serm. 1. in die Sancto Pasche circa medium ait: Venerat enim ad nos calcata majestas, Divinitas incarnata: sed ista indicant, Divinam naturam esse immediatè ratione sui incarnatam, & immediatè assumpsisse humanitatem, seu ipsi immediatè unitam fuisse: ergo.**

Resp. neg. conf. Plenitudo Divinitatis habitat in Christo, & quidem ratione unionis, non tamen immediatæ, sed mediatæ. Ad confirm. neg. mi. Convenit quidem naturæ Divinæ assumere, incarnari, uniri, sed non primariò, & ratione sui: sed secundariò, & ratione personalitatis. En verba S. Thomæ 3. p. q. 3. a. 2. in corp. *In verbo assumptionis duo significantur, scilicet principium actionis, & terminus ejus: esse autem assumptionis principium, convenit naturæ Divinæ secundum se ipsam; quia ejus virtute assumptio facta est: sed esse terminum assumptionis, non convenit naturæ Divinæ secundum se ipsam, sed ratione personæ, in qua consideratur. Et ideo primò quidem, & propriè persona dicitur assumere: secundariò autem potest dici, quod etiam natura assumpsit naturam ad sui personam. Et secundum etiam hunc modum dicitur natura incarnata, non quasi sit in carnem conversa, sed quia naturam carnis assumpsit; unde Damascenus dicit: *Dicimus, naturam DEI incarnatam esse secundum Beatos Athanasium, & Cyrillum.**

214. Dices. Nihil mediatur inter unionem, & naturam Divinam: ergo hæc est immediatè unita. prob. ant. Persona est idem cum natura: ergo non est medium, distinctum, & propriè medians. Resp. neg. ant. Per mediata hic non intelligitur, mediante aliquo realiter distincto, sed tantum mediante aliquo virtualiter distincto: quod si neges esse medium, facis quæstionem de voce: saltem sufficit hoc medium virtualiter distinctum, ut dici queat, non esse naturam primariò ratione sui unitam, sed tantum ratione Personæ. Non tamen nego, naturam Divinam posse dici simpliciter unitam: humanitatem autem & unitam, & Divinitate delibutam; quia ad hæc denominationes sufficit, si ratione Personæ, & in Persona, uniantur duæ naturæ.

Quando autem quidam replicant, nullam esse rationem, quare non possit natura Divina immediatè ratione sui esse unita, responderi debet, quod, etsi hic omitatur, posse naturam Divinam immediatè ratione sui uniri, tamen id non sit factum; quia unio hypostatica non habet essentialiter immediatum respectum ad naturam communem tribus. Si quaeras iterum, cur eum non habeat. Resp. quia DEUS noluit unionem, quæ haberet talem respectum, produceret; eoque noluerint omnes tres Divinæ Personæ incarnari.

215. Ob. 6. Etsi unio immediatè fuisset terminata ad naturam, non sequeretur, quod omnes tres Personæ fuissent incarnatæ: ergo nostra confirmatio, allata n. 205. est nulla. prob. ant. non omnia prædicata, quæ conveniunt naturæ, conveniunt omnibus tribus Personis: ergo neque debet eis convenire prædicatum uniti, ant. probatur. natura est communicabilis tribus per identitatem: nulla Persona Divina est communicabilis tribus per identitatem: natura est Filius: at nec Pater, nec Spiritus S. est Filius &c. ergo. Resp. neg. ant. ad prob. dist. ant. non omnia prædicata, quæ conveniunt naturæ ut virtualiter distinctæ à Personis, conveniunt omnibus tribus Personis. conc. ant. quæ non conveniunt ipsi ut virtualiter distinctæ. neg. ant. & conf. alia neque conveniret omnibus tribus Personis prædicatum omnipotentis, & omniscii. Prædicatum autem uniti, præsertim cum non sit denominatio per identitatem intrinsecam, non est tale prædicatum, in quo virtualiter distinguitur natura à Personis: neque etiam debemus sine necessitate multiplicare distinctiones virtuales.

ARTICULUS III.

Quidnam sit assumptum à Verbo Divino.

216. Dico 1. Verbum assumpsit, non quidem substantiam, sed tamen totam, & integram naturam humanam. ita omnes Catholici, per assumere autem intelligitur sibi unire, Prima conclusio pars est clara ex Synodo Oecumenica III. seu Ephesina I. contra Nestorium, in qua definitum est, non esse in Christo duas personas, sed duas naturas in una hypostasi. Secunda etiam constat ex Conciliis, & Patribus citatis n. 148. & alijs passim, à quibus expressè dicitur, humanam naturam fuisse in Christo integram, cum omnibus proprietatibus naturalibus. Et certè etiam decuit, ut opus, specialiter à Spiritu S. productum, non esset mancum, sed omnino perfectum.

Unde infertur contra Manichæos, assumptum esse corpus verum, non phantasticum: quod idem etiam probatum est n. 109. item contra Arianos, & Apollinaristas, assumptam etiam esse animam rationalem, de quo etiam n. 114. Rursus assumpta sunt corpus, & anima, tanquam duo unita, adeoque etiam unio inter corpus, & animam; alia non essent humanitas: nec assumptum fuisset corpus animalum, contra quod definit Concilium Chalcedonense citatum n. 121.

217. Dico 2. Verbum Divinum assumpsit etiam sanguinem, sive ei immediatè unitum est. Hæc conclusio, ut ait Suarez, *tom. 1. in 3. p. disp. 15. sec. 6.* est certa, & contrarium non potest sine errore defendi. Prob. 1. Concilia passim de sanguine assumpto à Verbo explicant illud Pauli ad *Hebr. 2. v. 14.* *Quia ergo pueri communicaverunt*

runt carni, & sanguini, & ipse Christus similiter participavit eisdem. Sic in Concilio Oecumenico III. seu Ephesino I. *tom. seu sec. 5. cap. 1. in explanatione anathematismi 5.* dicitur: *Verbum DEI carnem esse factum, aperte docet magnus ille Evangelista Joannes quia aquæ, ac nos carnis, & sanguinis particeps, & homo effectum est.*

In Epistola S. Cyrilli ad Nestorium, que habetur *actione. 1. Concilii Chalcedonensis, apud Binius. tom. 2. Concilior.* sic habetur: *Verbum verò carnem fieri nihil est aliud, nisi quia juxta nos participatus est carni, & sanguini.* Idem S. Cyrillus in epistola, suo, & Alexandrina Synodi nomine, ad Nestorium scripta (que habetur *tom. 1. Actuum Concilii Ephesini. c. 14. apud Binius. tom. 1. Concilior.*) non valde longè ab initio ait de Verbo: *Verus, naturalisque DEUS, licet carnem, & sanguinem assumpsisset, constanter manens.* Rufus S. Cyrillus in lib. de *recta in Dominum nostrum JESUM Christum fide* (qui habetur *ed. tom. 1. Concilij Ephes. c. 4.*) non valde longè ab initio ait: *Univerforum conditor, & simul in misericordia DEUS Verbum, propter nos homo factus, & ex muliere natus, semetipsum exinanivit, ut, quoniam pueri, hoc est, vos, communicaverunt carni, & sanguini, & ipse similiter communis eisdem.* Unde, ut advertit Lugo de *incarnat. disp. 14. sec. 2. n. 10.* Patres dicunt, assumpsisse, quod Paulus dicit participasse, vel communicasse. Idem delimitur ex *Extravag. Unigenitus, de panit. & remis.* in qua Clemens VI. sub initium dicit, Christum effundisse, *non guttam sanguinis modicam, que tamen, propter unionem ad Verbum, pro redemptione totius humani generis suffecisset &c.*

218. Dices 1. Hæc omnia verificantur, modò Verbum assumpsit sanguinem mediata, sicut assumpsit accidentia, de quibus infra. Resp. neg. illatum; nam in primis SS. Patres simpliciter dicunt, dari unionem, quæ juxta sensum obvium intelligitur esse unio immediata, quando nulla ratio obstat: certè nunquam eodem modo loquuntur de accidentibus. Secundo, communis, & meo judicio melius, negatur, sanguinem physicè uniri cum venis, aut reliquo corpore; unde non apparet, quo mediante uniretur sanguis mediata: at verò accidentia immediatè uniantur naturæ, & consequenter hac mediante assumuntur. Tertio, ut quidam dicunt, accidentia non possunt alteri assumi, saltem à persona, quam medietas: econtra substantia sanguinis potest immediatè assumi; unde non est paritas. Quarto tandem, & optimè, SS. Patres, & Concilia, eodem modo loquuntur de assumpto sanguine, sicut de carne: nec est ulla ratio assignandi differentiam tam magnam, qualis est inter unionem mediatam, & immediatam: ergo, sicut caro, ut nemo dubitat, est immediatè assumpta, ita etiam immediatè assumptus est sanguis.

Dices 2. S. Thomas 3. p. q. 31. a. 5. ad 1. loquens de sanguine ait: *Qui notum est actu pars, sed est potentia totum*: ergo Christus cum non assumpsit; quia tantum assumpsit partes. Resp. neg. conseq. S. Thomas tantum negat, sanguinem esse tam perfectam partem, quam perfecta pars sunt illa membra, quae formam ultimam habent, & non amplius ad aliam recipendam ordinantur à natura: Christus autem non tantum assumpsit partes tam perfectas, sed etiam alias. Et hanc esse suam mentem prodit Angelicus in 2. disp. 44. q. 1. a. 2. *questione. 3. in corp. ajens: Secunda humiditas est, quae nondum pervenit ad ultimam perfectionem, quam natura operatur in individuo, sed est ad illam ordinata à natura: & haec est duplex; quia quaedam est, quae habet aliquam formam determinatam, secundum quam continetur inter partes corporis, sicut sanguis, & alij tres humores &c.* Ecce sanguis annumeratur partibus corporis, licet non ultimato perfectis.

219. Prob. 2. conclusio ratione. Sanguis, est juxta plurimum recentiorum opinionem non sit animatus, tamen est pars humanae naturae integrae: atqui Christus assumpsit naturam humanam integram: ergo etiam assumpsit sanguinem, tanquam partem. mi. habetur ex n. 216. ma. etiam conceditur, & videtur sic clarè desumi ex Tridentino sess. 13. c. 3. ubi definitur, quod sanguis sit etiam sub specie panis in Eucharistia *vi naturalis illius connexionis, & concomitantiae, qua partes Christi Domini, qui jam ex mortuis resurrexerit, non amplius moriturus, inter se copulantur.* Unde etiam, illi, qui negant vitam sanguinis, & unionem ejus cum anima, tamen dicunt, cum esse partem integram hominis, & connecti cum corpore.

Connexio autem corporis, & sanguinis inter se, stat, ut ajunt, primò, in conjunctione locali, subordinatione, & stabili inexistencia sanguinis intra illud corpus, intra quod elaboratus est: secundò, in jure, quod habet hoc corpus ad hunc sanguinem, & hic sanguis ad hoc corpus, de quo plura philosophi.

Confirm. Generatio vitalis est origo viventis à vivente in similitudinem naturae, tanquam à principio conjuncto: per principium autem, quod debet esse conjunctum, intelligitur ex communi, quod generans debeat aliquid de sua substantia communicare generato, ut adeò ratione hujus partis suae substantiae communicatae maneat conjunctus generato: atqui B. Virgo Christo Domino tantum ministravit sanguinem: ergo ille sanguis debuit esse pars B. Virginis: adeoque etiam aliorum hominum sanguis est pars ipsorum.

220. Dico 3. Verbum immediate unum fuit etiam alijs tribus humoribus, scilicet bili atra, & flava, ac pituita. Ita communiter Theologi apud Lugonem de incarn. disp. 14. sec. 8. n. 108. Probatur. Verbum assumpsit id, quod humano modo loquendi

vocatur simpliciter sanguis, seu id, quod fuit in venis: atqui hoc non est tantum sanguis purus, & distinctus à tribus alijs humoribus, sed est complexum ex omnibus quatuor humoribus: ergo. ma. est communis, & certè SS. Patres non faciunt ullum discrimen. mi. est clara ex communi modo loquendi; nam dicitur quis misisse, tot, vel tot uncias sanguinis; cum tamen etiam emiserit mixtos alios tres humores: item dicitur, fluxisse ex vulnere tantum sanguinis propter abscissam venam; cum tamen fluxerit complexum quatuor humorum. Confirm. Isti humores etiam spectant ad integritatem hominis: & ex S. Thoma citato n. 218. sunt ejus partes: ergo etiam sunt assumpti.

221. Dico 4. Verbum etiam immediate fuit unum capillis, dentibus, unguibus &c. ita Suarez tom. 1. in 3. p. disp. 15. sec. 7. s. Dico secundo. Lugo de incarn. disp. 14. sec. 3. n. 109. Gormaz de incarn. n. 694. & alii. Et de dentibus quidem videtur esse eadem ratio, ac de alijs ossibus, de quibus nemo dubitat, quod sint immediate unita: & à Patribus intelligitur sub carne, sub qua scilicet intelligitur totum corpus. De capillis, & unguibus recentiores quidem communius docent, eos esse informatos animà, ex quo clarè sequitur, assumptos esse à Verbo: at, quamvis non essent informati animà, nec viverent, tamen essent partes integrales humanae naturae. Ulterius, ut rectè ait Lugo cit. disp. 14. sec. 8. n. 111. & Gormaz de incarn. disp. 14. sec. 8. n. 114. Christus in Eucharistia esse clavum, exunguem, edentulum? ergo vel ponuntur ista vi verborum: & erunt partes corporis: vel ponuntur per concomitantiam: & sunt partes Christi. Nec dicas cum Vasquez, esse effectus corporis, & ideo per concomitantiam poni; non enim debent omnes effectus poni, alias poneretur etiam chilus, saliva, vel similia.

222. Dico 5. Verbum non fuit immediate unum accidentibus, ita Lugo de incarn. disp. 14. sec. 8. n. 114. Gormaz de incarn. n. 695. Suarez tom. 1. in 3. p. disp. 15. sec. 8. & alii communissimè. Assumpta quidem sunt accidentia à Verbo in hypostasi, sed non secundum hypostasin: hoc est, accidentia manserunt in Persona Christi secundum humanitatem, cui intrinsicè inhærebant: & hinc etiam Christus denominabatur calidus, frigidus &c. non tamen immediate sunt terminata substantiâ Verbi. Prob. conclus. Subsistere proprium est substantiae (nam suppositum est naturae complete individua substantia) sed Verbum tantum est unicum illi, quod potest subsistere, & hujus substantiam supplevit: ergo tantum est unum substantiae, cum qua constituit suppositum. Contra accidens per se est inhærerè, seu inexistere, & inesse alteri, tanquam subiecto inhærentis, vel informationis, qua ratione DEO nihil inesse potest; quia hic non potest esse subiectum.

Dixi per se; nam, an per accidens supernaturaliter possit uniri accidens immediatè

diatè DEO, non tanquam subiecto, sed tantum tanquam termino intrinseco, per unionem accidentalem, receptam in solo accidente unito, est questio, quam non vacat examinare. Quidam negant, alii affirmant; quoddam nullam veniant implicentiam. Non autem propterea DEUS diceretur e.g. quantus à quantitate, vel frigidus à frigore; quia hæc denominationes ab accidentibus tribuuntur tantum subiecto, quale DEUS in natura Divina esse non potest. Sed ex hoc ipso videtur mihi oriri difficultas in unionem accidentis cum DEO; eoque DEUS non videtur habere finem ullum prudenter intendibilem in tali unionem: non recurras ad scientiam visionis (de qua re n. 54.) cum autem ista scientia, ut præcisa ab essentia, non dicat perfectionem, ut diximus tr. de DEO n. 815. adeoque nullam perfectionem DEO asserat, quam non sine illa haberet, vix videtur, ipsa posse propter se solam intendi.

223. Dico 6. Quæ assumpta sunt à Verbo, simul assumpta sunt, ita Gormaz de incarn. n. 696. & alii. Conclusio hæc habet duas partes, & ita intelligenda est 1. ut nulla pars assumpta prius extiterit in sua substantia individuali completa, antequam assumpta fuerit, e.g. non extiterit prius hoc corpus, vel hæc anima, ante assumptionem. Dico in sua substantia individuali completa; nam utique prius jam extiterit materia prima, ex qua dein compositum est corpus Christi: sed materia tantum est substantia incompleta: nunquam autem extitit prius, ut constituens hoc corpus, seu hanc substantiam completam Christi. 2. ut nulla pars in sua specie ante alteram fuerit assumpta: non anima ante corpus, nec hoc ante sanguinem &c. Dico in sua specie; nam videtur innegabile, quod aliqua partes individuales Christi assumptæ fuerint ante alias; nam Christus Dominus fuit naturaliter nutritus, & naturaliter accreverunt ei novæ partes carnis, & ossium: adeoque istæ post alias assumptæ, seu unitæ fuerunt.

Sic intellecta conclusio, quoad secundam partem, satis probata est ex modò dictis: quoad primam partem autem probatur ex epistola Sophronii, quam adduximus supra n. 199. & quæ approbata est à Synodo Oecumenica VI. sessione 11. ubi ita habetur: *Non ante verissimum ipsius Verbi conventum in seipsis unquam extiterunt, vel existant secundum nos alterius hominis penitus extiterunt: sed cum Verbi ipsius naturali conventu subsistentiam habitura concurrerunt, & nec quantum in ictu oculi hanc, quam illam priorem habentia: & hæc intelligenda sunt de ordine, vel successione temporis.*

224. Si autem queratur de ordine intentionis, sive quidam, propter alterum tanquam principalis, incenderit Verbum assumere, responderet Gormaz de incarnat. n. 697. primò assumptam esse humanitatem, dein ob hanc corpus, & animam: hanc etiam fuisse prius assumptam, quam corpus; nam corpus propter animam meriti capacem fuit af-

R. P. Ant. Mayr Theol. Tom. II.

sumptum. Hæc S. Thomas 3. p. q. 6. a. 1. in corp. & alii explicant, dicendo, corpus esse assumptum mediante anima. videtur etiam Vasquez tom. 1. in 3. p. disp. 37. c. 5. & seq. Imò idem Angelicus cit. q. 6. a. 2. in corp. & cum eo alii dicunt, animam esse assumptam mediante mente: hoc est, ut explicat S. Doctor, propter mentem, seu rationem; eoque noluerit Verbum assumere animam, quæ non sit capax, ut fieret ad imaginem DEI. Insuper noluit Verbum assumere animam irrationalem, cum qua mereri non posset.

Si ulterius queratur de ordine naturæ, seu dependentiæ, tunc humanitas perfecta, seu caro animata anima rationali, tuit prior naturæ ad unionem hypostaticam; hæc enim dependebat ab humanitate, tanquam à causa materiali, hoc est, qualibet pars unionis hypostaticæ dependebat ab ea parte humanitatis, quam uniebat Verbo, juxta dicta n. 251. & seq. videtur Lugo de incarnat. disp. 15.

ARTICULUS IV.

Solvuntur Objectiones.

225. Ob. 1. contra 2. conclus. Verbum non assumpsit duas naturas: sed sanguis, juxta sententiam valde probabilem non vivens, est alia natura, quam corpus vivens: ergo Verbum non assumpsit sanguinem. Confirm. Christus defacto tantum habet unitas partes animatas: ergo non habet unum sanguinem: ergo cum nunquam habuit unum; alias dimisit, quod semel assumpsit. Resp. dist. ma. Verbum non assumpsit duas naturas: integras, quarum nulla est subordinata alteri. conc. ma. non assumpsit duas naturas non integras, sed quarum una est pars integralis alterius, & huic subordinata. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq.

Certè Verbum non assumpsit hominem tantum essentialiter, sed integraliter sumptum, ut constat ex n. 216. ad integritatem autem hominis etiam spectat sanguis, item crines, dentes, ungues &c. Et quamvis sanguis in probabili sententia, negare ipsum vivere, habeat aliam formam, tamen ista est ordinata ad corpus, & subordinata animæ rationali. Ad confirm. neg. ant. præsertim supposita eâ sententiâ, quæ negat, sanguinem vivere; est enim certum, sanguinem defacto existere in Christo glorioso in caelis, ut docent omnes; alias non esset ratio, quare in sacro calice esset corpus Christi post consecrationem, ut docet Tridentinum sess. 13. c. 3.

226. Ob. 2. S. Augustinus epist. 146. ad Consentium, cum interrogatus fuisset, an corpus Christi Domini nunc ossa, & sanguinem habeat, respondit, habere ossa, probavitque ex illo Luca 24. v. 39. *Palpate, & videte, quia spiritus carnis, & ossa non habet: de sanguine autem non voluit idem dicere: ergo videtur potius negasse, quod Christus resurgens habuerit sanguinem, vel cum assumpsisset.*